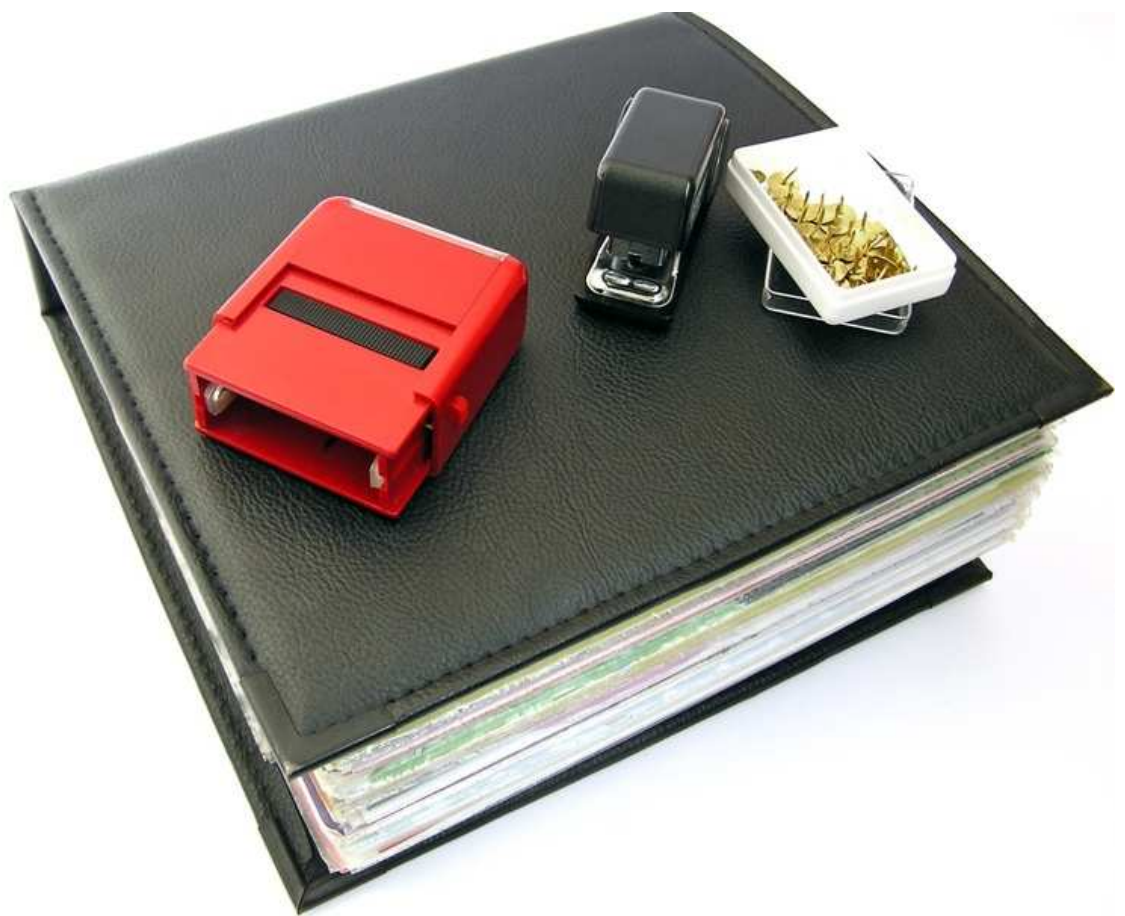

3 manieren om reguliere lesstof motiverend te maken voor hoogbegaafde leerlingen

of

hoe je op een gemakkelijke manier verrijkmateriaal maakt van reguliere lesstof

door drs. Linda Spaanbroek
e-mail: info@alledagenpauze.nl

Drie manieren om reguliere lesstof motiverend te maken voor hoogbegaafde leerlingen

(Hoog)begaafde leerlingen hebben vaak meer uitdaging nodig dan de reguliere lesstof biedt. Voor een optimale ontwikkeling is het van belang dat zij die uitdaging ook krijgen. Voor jou als leerkracht kan het knap lastig zijn om die verrijking aan te bieden. Je hebt niet altijd genoeg materialen in de school of in je klas. Of het materiaal past net niet bij de leerling die het nodig heeft. Hoe zorg je dan toch voor goed en passend verrijkingsmateriaal?

Zou het niet erg gemakkelijk zijn als je verrijkingsmateriaal zelf zou kunnen maken? Ik hoor je daarbij al denken: "Daar heb ik geen tijd voor!". Maar dat zou best eens mee kunnen vallen. Want een paar kleine aanpassingen in het materiaal kunnen al zorgen voor net dat beetje extra uitdaging waar jouw (hoog)begaafde leerling behoefte aan heeft.

Waar kun je beginnen?

Ga uit van de gewone lesstof maar houd er rekening mee dat materiaal voor hoogbegaafde leerlingen aan vier eisen moet voldoen:

1. Een goede afwisseling qua inhoud en werkvormen is belangrijk. Dus niet altijd over hetzelfde onderwerp en niet altijd verrijken door het houden van een spreekbeurt of het maken van een muurkrant.
2. Het materiaal moet het creatieve denkvermogen aanspreken.

3. Het materiaal is bij voorkeur constructief van aard. In die zin dat de leerling wordt uitgedaagd om zelf ideeën of oplossingen te construeren.
4. Het materiaal maakt verschillende oplossingswegen mogelijk. Dit voorkomt dat de leerling alleen bezig is het 'goede' antwoord te zoeken. Meer oplossingswegen zorgen ervoor dat de creativiteit en het constructieve denken worden gestimuleerd.

Wat werkt goed (en makkelijk)?

Manier 1

Het veranderen van de vraagstelling van bestaand materiaal is een eenvoudige manier om verrijkingsstof te maken. Hiermee kun je andere denkprocessen oproepen dan de lesmethode doet. Je kunt bijvoorbeeld de vragen in de lesmethode wereldoriëntatie omvormen naar open vragen of vragen met meer antwoordmogelijkheden. Een andere mogelijkheid is om niet naar 'het goede antwoord' maar naar eigen inbreng en/of ervaringen te vragen.

Manier 2

Een tweede manier is het veranderen van de vorm van een bestaande opdracht. Je kan bijvoorbeeld vragen een spel te maken met vragen over het onderwerp dat je in de klas behandelt. Of je vraagt het kind een schema of matrix te maken van de leerstof. De vorm verandert natuurlijk ook door de context te veranderen. Stel dat je het in de reguliere lesstof hebt over de dijkdoorbraken in Zeeland in de jaren vijftig. Het zou dan heel verrijkend kunnen zijn om het kind informatie te laten opzoeken over wateroverlast in recente tijden (in de VS tijdens orkaan Katrina of de Tsunami van een aantal jaren geleden) en een vergelijking te laten maken in vormen van hulpverlening.

Manier 3

De allermakkelijkste weg om tot verrijkingsmateriaal te komen is om het kind om eigen producties te vragen. Laat het kind zelf een probleem bedenken en hierbij een opdracht construeren. Die hij of zij idealiter ook nog zelf beoordeelt!

Wees wel alert dat een hoogbegaafd kind niet alles alleen kan. Aan jou ook bij een hoogbegaafd kind de taak om de leerling op weg te helpen. Bijvoorbeeld door een gesprekje bij aanvang waarin je door het stellen van slimme vragen helpt om tot een opdracht te komen. En natuurlijk begeleid je ook de uitvoering van deze opdracht net zoals je de opdrachten van de andere leerlingen begeleidt.

Pas op voor teveel pen & papier!

Pas er bij het maken van verrijkingsmateriaal voor op dat je leerlingen die moeite hebben met verbale taken (bijvoorbeeld omdat ze dyslectisch zijn) niet teveel extra lees- en schrijfwerk geeft. Zoek voor hen verrijkingstaken meer in de 'doe-dingen' zoals bijvoorbeeld technische opdrachten van de site www.techniekinjeklas.nl.

Kortom

Een andere vraagstelling, een andere werkvorm of een zelfbedachte opdracht kunnen een hoogbegaafd kind de verrijking bieden die het nodig heeft. Door afwisselende opdrachten die een beroep doen op de creativiteit en het constructieve denkvermogen en meerdere oplossingsmogelijkheden bieden, help je jouw hoogbegaafde leerling aan de uitdaging die hij/zij nodig heeft!

Meer tips?

Mocht je meer tips willen over het omgaan met hoogbegaafde kinderen, ga dan naar www.alledagenpauze.nl om je in te schrijven op het gratis e-Zine 'Levenslustig Leren'. Je ontvangt dan tweewekelijks een gratis artikel over motivatie & talentontwikkeling met regelmatig specifieke aandacht voor hoogbegaafdheid.

Over de auteur

Vanuit haar bedrijf Alle Dagen Pauze helpt drs. Linda Spaanbroek scholen die worstelen met een gebrek aan motivatie & betrokkenheid of een te hoge werkdruk. Zij coacht hen om het onderwijsleerproces en de onderlinge samenwerking zo in te richten dat iedereen in de school zijn/haar talenten gemotiveerd en optimaal kan ontplooiën. Onder andere door het begeleiden bij het opzetten van beleid voor hoogbegaafde leerlingen.

©Overname en gebruik van dit artikel is vrij toegestaan, mits onder vermelding van de volgende 'blurp': "drs. Linda Spaanbroek helpt scholen die worstelen met gebrek aan motivatie en betrokkenheid om het onderwijsleerproces zo in te richten dat de werkdruk daalt, de motivatie toeneemt en leerlingen en medewerkers hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen. Onder andere door het begeleiden bij het opzetten van beleid voor hoogbegaafde leerlingen. Voor meer informatie: www.alledagenpauze.nl."
